

Rolnummer 614
Arrest nr. 89/93 van 22 december 1993

A R R E S T

In zake : de vordering tot schorsing van de artikelen 376 en 401, 2°, van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, ingesteld door de n.v. Agfa-Gevaert en anderen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters K. Blanckaert, L. François, P. Martens, Y. de Wasseige en G. De Baets, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. *Onderwerp van de vordering*

Bij verzoekschrift van 9 november 1993 wordt de vernietiging van de artikelen 376 en 401, 2°, van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur gevorderd door

- de v.z.w. Photo-Video Association, voorheen v.z.w. Phocigraph, vereniging van Belgische invoerders, groothandelaars en fabrikanten van foto-, film-, en video-materiaal, met maatschappelijke zetel te 9040 Gent, Aannemerstraat 158,
- de n.v. Agfa-Gevaert, met maatschappelijke zetel te 2640 Mortsel, Septestraat 27,
- de n.v. Kodak, met maatschappelijke zetel te 1800 Koningslo-Vilvoorde, Steenstraat 20,
- de n.v. Belgian Fuji Agency, met maatschappelijke zetel te 1300 Waver, avenue Lavoisier 20,
- de n.v. Fotronic Products, met maatschappelijke zetel te 1420 Eigenbrakel, avenue Victor Hugo 7,
- de n.v. Spector Photo Group, met maatschappelijke zetel te 9230 Wetteren, Kwatrechtsesteenweg 160,
- de n.v. Filmobel, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Camuselstraat 57 en
- de b.v.b.a. Ets. C. Ortman, met maatschappelijke zetel te 4800 Verviers, rue du Limbourg 43.

Bij datzelfde verzoekschrift wordt door de tweede tot achtste verzoeksters eveneens de schorsing van voormelde bepalingen gevorderd.

II. *De rechtspleging*

Bij beschikking van 10 november 1993 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Bij beschikking van 30 november 1993 heeft de voorzitter de zetel aangevuld met rechter P. Martens, die verslaggever wordt.

Bij beschikking van 30 november 1993 heeft het Hof de dag van de terechtzitting voor de debatten over de vordering tot schorsing vastgesteld op 7 december 1993.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de verzoekende partijen, alsmede aan de overheden vermeld in artikel 76, § 4, van de organieke wet, bij ter post aangetekende brieven van 30 november 1993, die op 1 en 2 december 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 7 december 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. Ph. Devos, advocaat bij de balie te Gent, voor de verzoekende partijen;

. Mr. B. Asscherickx en Mr. I. Cooreman, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;

- hebben de rechters-verslaggevers K. Blanckaert en P. Martens verslag uitgebracht;

- zijn Mr. Devos en Mr. Asscherickx gehoord; ze leggen respectievelijk een document en een nota neer maar Mr. Devos verzoekt het Hof de nota, die hem niet tijdig was medegedeeld, ter zijde te schuiven;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

Het Hof zal geen acht slaan op de documenten die ter terechtzitting zijn neergelegd.

III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

De bestreden bepalingen maken deel uit van de gewone wet van 16 juli 1993, met name van boek III, dat handelt over de milieutaksen. Het aangevochten artikel 376 is het enig artikel van hoofdstuk III van dat boek, met als titel : « De wegwerpartikelen ». Het luidt als volgt :

« § 1. De hierna genoemde wegwerpartikelen, met uitzondering van die bestemd voor geneeskundig gebruik, die in het verbruik worden gebracht, worden onderworpen aan een milieutaks, overeenkomstig de hierna volgende tabel :

Produkten	Milieutaks	Verminderde milieutaks
Wegwerpscheerapparaten	10 frank	-
Wegwerpfototoestellen	300 frank	100 frank

§ 2. Met betrekking tot de wegwerpfototoestellen worden de apparaten vrijgesteld waarvoor de belastingplichtige het bewijs levert dat 80 % van de onderdelen van alle wegwerpfototoestellen die hij in het verbruik brengt, worden hergebruikt bij de vervaardiging van andere fototoestellen van hetzelfde type.

De toestellen waarvoor de belastingplichtige het bewijs levert dat de onderdelen voor minimum 80 % gerecycleerd zijn, worden onderworpen aan een verminderde milieutaks van 100 frank. »

Het eveneens aangevochten artikel 401, 2°, bepaalt dat de milieutaks, wat de wegwerpartikelen betreft, van toepassing is zes maanden na de inwerkingtreding van de gewone wet van 16 juli 1993.

Boek IV van die wet handelt over de overgangs- en inwerkingtredingsbepalingen. Het bevat geen specifieke regeling voor de inwerkingtreding van de wet wat betreft de milieutaksen. De gewone wet van 16 juli 1993 is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 20 juli 1993 en is in werking getreden op 30 juli 1993.

Overeenkomstig artikel 401, 2°, is artikel 376 van toepassing vanaf 30 januari 1994.

IV. *In rechte*

- A -

De argumentatie van de verzoekende partijen

A.1. Na een uiteenzetting met betrekking tot het belang van de eerste verzoekende partij, die enkel de vernietiging van de bestreden bepalingen vordert, wordt in het verzoekschrift het belang behandeld van de andere verzoeksters, die zowel de schorsing als de vernietiging vorderen.

Zij voeren aan dat zij als invoerders van de zogenoemde wegwerpfototoestellen in België overeenkomstig artikel 369 van de gewone wet van 16 juli 1993 belastingplichtigen zijn inzake de bestreden milieutaks.

A.2.1. Het beroep tot vernietiging is gesteund op een enig middel dat de schending van artikel 6 van de Grondwet aanvoert.

De verzoekende partijen achten zich gediscrimineerd zowel ten aanzien van producenten en invoerders van zogenoemde wegwerpartikelen die niet aan de milieutaks onderworpen zijn als ten opzichte van producenten en invoerders van andere, aan de milieutaks onderworpen produkten.

A.2.2. In het verzoekschrift wordt gesteld dat de wetgever beoogde de prijs van milieuvriendelijke produkten te verhogen om de consument ertoe aan te zetten andere, meer milieuvriendelijke, produkten te kopen. De wetgever heeft zich daarbij laten leiden door drie grote principes, namelijk het bestaan van vervangingsprodukten, de voorbeeldfunctie van bepaalde produkten en de inachtneming van bepaalde termijnen voor de toepassing van de milieutaksen.

De verzoekende partijen betogen dat geen enkel van de voormelde principes de invoering van de milieutaks op wegwerpfototoestellen kan verantwoorden. De fototoestellen voor eenmalig gebruik hebben specifieke eigenschappen die maken dat dit produkt niet vervangbaar is door andere, meer milieuvriendelijke fototoestellen. De fototoestellen voor eenmalig gebruik hebben geen nefaste invloed op het milieu en er is geen enkel objectief gegeven dat het mogelijk maakt te besluiten dat dit produkt meer een symbool zou zijn van de wegwerpmaatschappij dan andere wegwerpartikelen. Tenslotte is er volgens de verzoekende partijen geen verantwoording voor het feit dat de milieutaks vlugger moet worden toegepast op fototoestellen voor eenmalig gebruik dan op andere produkten.

A.2.3. Ten opzichte van de andere produkten die aan de milieutaks onderworpen zijn, achten de verzoekende partijen zich gediscrimineerd wat de vrijstellingen betreft.

Om een vrijstelling te verkrijgen voor wegwerpfototoestellen moeten zij van meet af aan een hergebruik- of recyclagepercentage van 80 % aantonen. Drankverpakkingen en papier kunnen daarentegen worden vrijgesteld overeenkomstig een hergebruik- of recyclagepercentage waarbij in een trapsgewijze

en in de tijd gespreide verhoging is voorzien.

Voor de verzoekende partijen is er echter geen objectieve en redelijke verantwoording voor een onderscheiden behandeling wat betreft de criteria voor vrijstellingen.

A.2.4. De verzoekende partijen besluiten dan ook dat de artikelen 376 en 401, 2°, van de gewone wet van 16 juli 1993 wegens schending van artikel 6 van de Grondwet vernietigd moeten worden.

A.3.1. Alle verzoekende partijen, behalve de eerste, vorderen in hetzelfde verzoekschrift van 9 november 1993 dat de bestreden bepalingen in afwachting van de beslissing over het beroep tot vernietiging geschorst zouden worden.

De n.v. Agfa-Gevaert en anderen voeren daartoe aan dat de toepassing van de bestreden bepalingen hen met ingang van 30 januari 1994 een ernstig en onherstelbaar nadeel zal berokkenen.

A.3.2. Zij verklaren dat zij van oktober 1992 tot september 1993 meer dan 700.000 wegwerpfototoestellen in België hebben ingevoerd en dat de verkoop in 1994 volgens prognoses tot meer dan een miljoen eenheden zou stijgen. Bij een gemiddelde prijs van 388 frank per apparaat zou een jaaromzet van meer dan vierhonderd miljoen worden verwezenlijkt.

De toepassing van de milieutaks zou de prijs van de wegwerptoestellen verdubbelen en die apparaten dreigen onmiddellijk van de markt te verdwijnen, aangezien gewone fototoestellen reeds vanaf 900 frank te koop zijn. Dat nadeel is volgens de n.v. Agfa-Gevaert en anderen uiteraard onherstelbaar.

A.3.3. Zij doen ook opmerken dat de bestreden bepaling voorziet in gehele of gedeeltelijke vrijstellingen, maar dat de daartoe vereiste uitvoeringsmaatregelen nog niet zijn genomen. Het is volgens de partijen die de schorsing vragen materieel onmogelijk vanaf het begin vrijstelling te krijgen. Zij verklaren dat zij zich vanuit verkoopsstrategisch oogpunt niet kunnen veroorloven reeds wegwerptoestellen op de markt te brengen tegen een verkoopprijs van 600 à 700 frank in afwachting van de behandeling van de aanvragen om vrijstelling.

A.3.4. De n.v. Agfa-Gevaert en anderen voeren voorts aan dat zij wegens de onzekerheid inzake de vrijstellingen niet weten welk bedrag aan milieutaks vermeld moet worden op het milieukenteken dat overeenkomstig artikel 391 van de gewone wet van 16 juli 1993 op de verpakking van de wegwerpfototoestellen moet worden aangebracht. Zij verklaren dat die verpakkingen door buitenlandse fabrikanten worden vervaardigd en specifiek voor de Belgische markt moeten worden hertekend. De daartoe vereiste wijzigingen in het productieproces kunnen niet op een paar maanden tijd worden verwezenlijkt. Zij zullen minstens tijdelijk genoodzaakt zijn hun produkten van de markt te houden om de strafsancties van de artikelen 395 en 397 van de voormelde wet te voorkomen.

A.3.5. Vervolgens geven de partijen ter ondersteuning van hun vordering tot schorsing te kennen dat zij voor het verkrijgen van de vrijstelling van milieutaks een hergebruik of recyclage ten belope van 80 % moeten verwezenlijken. Zij zijn daarvoor afhankelijk van de vrijwillige of contractuele medewerking van de circa 500 laboratoria die in België foto's ontwikkelen. De tweede tot achtste verzoekende partijen vrezen niet binnen de gestelde termijn te kunnen komen tot een afdoend ophalingsplan om voor de vrijstelling in aanmerking te komen.

A.3.6. Tenslotte betogen de n.v. Agfa-Gevaert en anderen dat zelfs indien naderhand vrijstelling zou worden verkregen geen recuperatie van de milieutaks meer mogelijk is. De milieutaks wordt immers doorberekend aan de koper, die niet kan worden geïdentificeerd. Daardoor wordt het verlies volgens de partijen die de schorsing vorderen onherstelbaar.

- B -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.1. Uit het beperkte onderzoek van de ontvankelijkheid van het beroep waartoe het Hof in het kader van de vordering tot schorsing is kunnen overgaan, blijkt niet dat het beroep tot vernietiging - en dus de vordering tot schorsing - niet-ontvankelijk moet worden geacht.

Ten aanzien van de vordering tot schorsing

B.2. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 dient aan twee grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing kan worden besloten :

- de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;
- de onmiddellijke uitvoering van de bestreden wet moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Daar die twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat een van die twee voorwaarden niet is vervuld tot de verwerping van de vordering tot schorsing.

Ten aanzien van het risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel

B.3.1. Om aan de tweede van de voormelde vereisten te voldoen, moeten de partijen die de schorsing vorderen, in hun verzoekschrift, aan het Hof concrete feiten voorleggen die voldoende bewijzen dat de uitvoering van de bestreden bepalingen, op de datum van inwerkingtreding die op 30 januari 1994 is vastgesteld, hen een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel kan berokkenen.

B.3.2. De partijen die de schorsing vragen, voeren in eerste instantie aan dat de wegwerpfototoestellen die in België op de markt worden gebracht bij toepassing van de bestreden milieutaks « onmiddellijk van de markt zullen verdwijnen », terwijl de omzet betreffende die toestellen voor 1994 gezamenlijk op meer dan 400 miljoen frank wordt geraamd.

Al kan worden aangenomen dat uit de bestreden maatregel een beduidend verminderde verkoop van wegwerpfototoestellen kan volgen - hetgeen overigens in zekere mate de doelstelling van de wetgever is - blijkt uit de enkele vermelding van de geschatte gezamenlijke omzet voor het komende jaar niet voldoende concreet welk risico van winstderving aan de partijen die de schorsing vragen, zou kunnen worden berokkend en wat de graad van ernst van dat nadeel is.

Er moet trouwens worden opgemerkt dat wegwerpfototoestellen recent op de markt gebrachte artikelen zijn waarvan de produktie en de verkoop bij of in de plaats van die van andere films of van andere fototoestellen zijn gekomen.

De partijen die de schorsing vragen, beweren niet dat die verkoop of die produktie de essentie van hun activiteiten vormt. Zij geven niet aan welk aandeel die toestellen vertegenwoordigen in het totale volume van hun produktie of invoer. Zij tonen noch de omvang noch de eventuele improduktiviteit aan van de investeringen die zij in dat verband zouden hebben gedaan. Zij voeren niet aan dat het hun onmogelijk zou zijn er elders dan op de Belgische markt af te zetten. Tenslotte kan worden verwacht dat de tegenvallende verkoop van wegwerpfototoestellen gedeeltelijk zal worden gecompenseerd door een verhoging van de verkoop van andere films en hergebruikbare fototoestellen en dat die verhoging de verzoekende partijen ten goede zal komen

vermits zij die eveneens produceren of invoeren.

B.3.3. Ter ondersteuning van hun vordering tot schorsing voeren de partijen bovendien aan dat zij bij gebrek aan uitvoeringsbesluiten niet weten welk bedrag aan milieutaks vermeld moet worden op het milieukenteken dat op de verpakking van de wegwerpartikelen moet worden aangebracht overeenkomstig artikel 391 van de gewone wet van 16 juli 1993. De verzoekende partijen verklaren dat zij alsdan de boetes riskeren die bij de artikelen 395 en 397 van voormelde wet zijn voorgeschreven. Bovendien moet de verpakking specifiek voor de Belgische markt worden hertekend.

Deze grieven hebben geen betrekking op de bestreden artikelen 376 en 401, 2°, van de gewone wet van 16 juli 1993, maar op de artikelen 391, 395 en 397, die zij niet hebben aangevochten. Het Hof vermag de nadelen niet in aanmerking te nemen die berokkend zouden kunnen worden door de onmiddellijke toepassing van andere bepalingen dan de bestreden normen.

B.3.4. Andere grieven (A.3.3, A.3.5 en A.3.6) gaan over de moeilijkheid om tijdig de bij paragraaf 2 van artikel 376 vastgestelde vrijstellingen te verkrijgen.

Aangezien niet blijkt dat de milieutaksen de verzoekende partijen een ernstig nadeel kunnen toebrengen in de zin van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, is er geen reden te onderzoeken of dat nadeel door het verkrijgen van vrijstellingen zou kunnen worden verminderd.

B.4. Uit wat voorafgaat, vloeit voort dat een van de twee voorwaarden die bij artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof zijn vereist, niet is vervuld. Er bestaat derhalve geen aanleiding toe te onderzoeken of de middelen in de zin van die bepaling

ernstig zijn.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de vordering tot schorsing.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans,
overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6
januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare
terechtzing van 22 december 1993.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève